

BONA PAU

N.º 320 - Año XXVII

HOJA PARROQUIAL DE MONTUIRI

Octubre 1979

LA RELIGIÓ A LES ESCOLES: IMPOSICIÓ O RESPECTE?

L'orde ministerial sobre formació religiosa en els centres d'EGB manté l'ensenyament de la religió com a matèria ordinària dels plans d'estudi, però, al mateix temps, deixa a la llibertat dels pares la decisió de què el fill assistesqui o no a la dita ensenyança.

Per uns, això pot semblar una nova manera, encara que dissimulada, d'imposar la religió. Altres, poden descobrir-hi una oportunitat d'una assimilació lliure i personal de la fe. De fet, si els pares i educadors prenen consciència i responen amb sinceritat, pot ajudar a valorar amb responsabilitat i respecte el fet religiós.

LA TASCA DE L'ESCOLA: UNA EDUCACIÓ HUMANA INTEGRAL

L'educació dels nins i dels joves s'ha de situar en el context social i cultural que li és propi, i ha d'estar arrelada en el poble i en els valors que el configuren com a comunitat.

Una educació integral ha de tenir en compte el fet religiós, la dimensió religiosa de l'home:

a) Una religió que s'ha manifestat en una herència històrica de creences, costums, festes, art, valors i maneres de viure, impregnades de cristianisme.

b) Una religió que ha d'ajudar a situar-se críticament en la societat. Per tant, que ha de col·laborar a construir un món més just i a lluitar contra l'explotació

econòmica, social i cultural. En definitiva una religió alliberadora, i no una religió «opi del poble».

c) Una religió que respon a les preguntes definitives sobre l'existència humana, que aporta força interior, empenyes d'esperança cap al futur, confiança per a actuar i per a anar madurant com a persones.

Si és funció de l'escola transmetre la cultura d'una manera sistemàtica i crítica, resulta lògic que no doni solament informació científica, sinó que també orienti els nins i els adolescents en la seva vida individual i social.

LA CLASSE DE RELIGIÓ: NO IMPOSAR, SINO OFERIR

Ens trobam davant una nova situació: la formació religiosa a les escoles ja no és obligatòria. Un fet derivat dels principis de llibertat religiosa del Concili, de la declaració dels Drets Humans, de la Constitució, del respecte a les distintes ideologies i creences, sense discriminacions ni privilegis.

«No es pot imposar com obligatòria l'ensenyança religiosa als nins de l'escola, si els pares la rebutgen per als seus fills. I s'ha d'oferir cultura i formació religiosa als pares que ho desitgen» (document dels bisbes de l'Estat espanyol).

(Continua a la 4.ª pàg.)

Els cossiers de Montuïri

(Continuació)

El vestuari

El vestuari dels cossiers gira entorn dels colors groc, vermell i verd, sempre damunt fons blanc, i en l'execució dels balls sempre es col·loquen en situació alternada. El cossier vesteix camisa blanca amb cenyidor color de rosa i faixa ampla de color. Les espatlles i pits són coberts amb una capeta o esclavina anomenada **sa punta**. Al pit i al capell un temps duïen unes estampetes de color representant imatges de sants brodades en or amb trossets de vidre rectangulars cosits a la tela, anomenades aquí **reliquis**, i en altres llocs **defensius** o **preservatius**. Avui, però, només en duen al pit, mentre que en el capell tenen purament el vidre rectangular, però sense cap imatge. Una altra peça és el **tunel**, deformació del mot **tonell**, que temps enrere designava genèricament una «espècie de faldó o gonella curta de seda que duïen els homes a l'època que anaven vestits a l'ample. Davall duen calçons amb bufes blancs, unes calces blanques, cobertes de fils de cascavells posats en diagonal i espadenyas blanques. Es cobreixen amb un capell de palla d'ala ampla recollida cap amunt en forma de capell de teula, decorat amb flors artificials. La floca dura en forma de tres ramets, que penja del capell, té el nom de **macada**. En les dues mans tenen un mocador de seda i un manadet d'alfabaguera. El vestit de la dama és un pantaló corrent blanc i falda de seda florejada més llarga que la dels cossiers. A principis de segle aquesta falda anava amb **merinyac**, d'aquesta manera prenia més fona i quedava enravenada. La brusa que duu ara en temps antich estava adornada amb tres fileres de botons d'or fi, una en el pit des del coll, i les altres dues a les mànigues, des de l'espatlla fins al puny i la part anterior del braç. La dama no porta esclavina i el capell és pla i retallat. Fa temps la dama marcava el ritme del balladors amb una anella metàl·lica amb unes **cascavelles**, grosses com una nou, i amb una cinta de seda que anava serpentejant, tot el qual duïa en la mà esquerra. Ara la dama té, en la mateixa mà, uns **cascavells**, petits com avellanes, que li serveixen també per marcar el ritme. El dimoni va amb la cara tapada amb una carota de fusta amb banyes de boc enrevoltillades, un vestit de sac lligat amb corda de colors vius i dibuixos representatius de l'infern. Maneja una barrota llarga

ben esporgada i unes escorretjades que li serveixen per tallar celló entre el públic i divertir la jovenalla. Darrere duu penjat un picarol, el qual intenten fer sonar el allots més agosarats. Sembla que antigament els cossiers anaven emmascarats amb caretes, tal com consta en la documentació del s. XVI, i tal com va encara avui el Sant Joan Pelós de Pollença.

L'etimologia

L'etimologia de **cossier** no té res a veure amb Escòcia, com digué l'arxiduc Lluís Salvador, ni tampoc amb el mot **cosci**, tal com s'ha interpretat popularment des de fa segles. En realitat es tracta d'un adjectiu que devia significar «corredor», derivat del substantiu **cossia**, inicialment «correguda». A l'edat mitjana aquest darrer mot designava l'«espai de la coberta d'una galera comprès entre les cordes i l'artilleria», o, més concretament, el «passadís central d'una galera, que separava els bancs dels remers de babor dels d'estribord». D'aquí ve que un dels càstigs dels remers consistia en **córrer la cossia** és a dir «recórrer de cap a cap l'embarcació assotat pels altres mariners». En alguns llocs del Principat hom alludeix encara al mal quan **fa la seva cossia**, és a dir, quan «segueix el seu curs», o al fet d'**anar de cossia**, en el sentit de «cercar una cosa amb interès i insistència». Es remarcable, d'altra banda, el caràcter itinerant dels cossiers en encapçalar la processó del Corpus o del sant patró de la localitat. Tampoc no hem d'oblidar que fins a principis del present segle els cossiers eren veritables **corredors** quan participaven en les corregudes del cós. Avui en dia aquest aspecte especialment dinàmic és visible encara a l'**oferta**, i, sobretot, en es **mocadors**. Tot això ens indueix a pensar en la possibilitat que els cossiers, abans de passar a formar part de l'avantguarda de la processó, fossen els intèrprets de qualche antic joc o jocs d'especial destresa i exercici gimnàstics, possiblement amb lletra pròpia, que després serien configurats com a balls sacralitzats en passar a formar part de la processó. Es sabut que en definitiva la dansa no és més que una força particularment completa d'un joc, un joc musicat amb varietat de figures i particularment mogut.

Joan Miralles i Monserrat

(Continuarà)

Noticiario local

Cuestiones escolares

Con algunas dificultades se inició el curso escolar 79-80, dificultades que son de lamentar y dignas de corregir por quién proceda; pues siendo la fecha de comienzo se desconocía, por la dirección de nuestro Colegio Nacional, si sería cubierta una plaza de profesor que estaba vacante, menos mal quedó solucionado este mismo día. No así ocurría con otros colegios.

Como novedad académica se introduce y añade, a partir de este curso, el estudio de la lengua catalana —en su modalidad de Mallorca— en los diferentes cursos que integran la E.G.B. Asimismo queda con carácter potestativo de los padres la enseñanza de la religión que se impartía a lo largo de esta etapa escolar.

La directiva de la Asociación de Padres de Alumnos de nuestra población convocó a sus asociados para una Asamblea Extraordinaria con motivo de darles cuenta, entre otros asuntos, de las gestiones realizadas a nivel provincial por su Federación acerca de la problemática derivada de la falta de profesores en el inicio del curso escolar; también, de conformidad con sus estatutos, se convocaron para la próxima Asamblea General Ordinaria la renovación de cargos directivos, por haber cumplido el plazo reglamentario y, además, el cargo de Presidente por haber presentado éste su dimisión.

Obito

Despeñado cuando se dedicaba a la escalada del macizo «Cavall Bernat» situado en el Puerto de Pollensa, vertiente de la costa orientada hacia la Cala de San Vicente, falleció el joven Pedro Sampol Fornés, de 18 años de edad. Nuestro más sentido pésame a su familia.

Transcurridos ya unos días de esta defunción un número respetable de jóvenes y muchachas, compañeros de Pedro, estuvieron presentes y participaron en un acto de recuerdo a su memoria: Se proyectaron unas diapositivas comentadas sobre las actividades a que tenía gran afición el finado, siguiendo después una Celebración Eucarística profundamente participada.

Caza

Durante este mes ha sido abierta la caza en todas sus modalidades. Asimismo y en base a esta actividad cinegética, la Sociedad de Cazadores celebró Asamblea

General con motivo de tratar asuntos propios a su competencia. De entre ellos la entrega del carnet federativo a todos los asociados y poner a disposición todos los cargos de la Junta Directiva, dimisión que no fue aceptada por los asistentes, quienes la confirmaron hasta cumplir el plazo previsto en sus estatutos.

Hermanas de la Caridad

Recientemente celebraron Capítulo las Hermanas de la Caridad de San Vicente de Paul. Dos documentos importantes se concluyeron en estas reuniones celebradas por esta abnegada Congregación: dedicarse al servicio de los más pobres y a los movimientos populares. «Hemos salido del pueblo y somos para el pueblo», esta fue una de las conclusiones.

Actividades Pastorales

Se celebró en Palma de Mallorca una semana de Pastoral durante cuyas jornadas de reflexión y estudio se planificó la tarea pastoral del presente curso. Destacan de sus conclusiones la necesidad de que la Iglesia se abra al pueblo y se tenga muy presente a la juventud, entre otras.

También en Solsona hubo unas reuniones con participación de Cataluña, Valencia y Baleares con objeto de estudiar el «Movimiento cristiano de pueblos y comarcas», cuya misión es evangelizar el medio rural partiendo de la realidad y de los problemas de los pueblos.

En ambas jornadas de trabajo estuvo presente nuestro Párroco.

Obras Parroquiales

Se han iniciado las obras de reparación de la techumbre de la sacristía de nuestra Parroquia. En principio se calcula sobre un presupuesto aproximado de unas trescientas mil pesetas, toda vez que se incluye, también, un repaso general al resto de la cubierta de la Iglesia.

Honorato Moll

DEPORTES

Fútbol

Resultados obtenidos por el equipo de I regional durante el pasado mes de septiembre.

Soledad, 2 - Montuiri, 2
Montuiri, 1 - Pollensa, 1
Buñola, 1 - Montuiri, 2
Montuiri, 3 - Arenas, 0

LA RELIGIÓ A LES ESCOLES: IMPOSICIÓ O RESPECTE?

(Ve de la 1.ª pàg.)

EL PAPER DE LA FAMILIA

La tasca d'educar en la fe, capacitar per a la decisió personal de seguir Jesucrist, és pròpia de la família i de la comunitat cristiana.

Pot passar a alguns pares que pel fet d'haver exigit la classe de religió a les escoles, ja restin tranquils de consciència, oblidant que és en l'àmbit familiar on el nin ha de poder madurar en els criteris i en la praxis cristiana.

La mateixa catequesi de la parròquia no estalvia als pares l'esforç de transmetre als fills la seva fe.

Voldríem que aquestes línies fossin en conseqüència una revisió de com es viu la fe en família:

—Els pares que exigeixen l'escola de religió, pels seus fills, es cuiden d'establir a casa seva un clima de diàleg i de comprensió?

—Creen una actitud d'acció de gràcies o de pregària?

—Saben reconèixer els propis defectes i es demanen mútuament perdó?

—Participen lliurement a la celebració de l'Eucaristia?

—Mantenen una actitud oberta d'amistat amb els veïnats, i de solidaritat amb tot el poble?, etc.

Creim, que si a la base familiar, no existeix aquest mínim d'exigències evangèliques, l'esforç per incloure la religió al pla d'estudis pot ésser sospitós de voler-se descarregar d'unes responsabilitats que pertanyen, en primer lloc, als pares.

Bartomeu Tauler
Rafel Horrach

MOVIMENT PARROQUIAL

Nous cristians

Dia 30 de setembre:
Miquel Lladó Pocoví, fill de Pau i de Miquela.
Andreu Vidal Rossinyol, fill de Josep i Antònia.

Noves famílies

Dia 29 de setembre:
Llorenç Català Barceló amb Joana Aina Mayol Mora.

Els nostres difunts

Dia 1 de setembre:
Prudència Cerdà i Sastre, de 88 anys, viuda. «Pallusca».
Dia 16 de setembre:
Pere Sampol i Fornés, de 18 anys, fadedri. «Sampol».
Dia 20 de setembre:
Gabriel Roca i Vaquer, casat, de 52 anys. «Brines».

PLUVIÓMETRO

Lluvia caida en Septiembre:

Dia 6	5'60 litros.
Dia 11	2'20 litros.
Dia 12	15'00 litros.
Dia 13	23'50 litros.
Dia 20	19'00 litros.
Dia 21	14'50 litros.
Dia 22	22'90 litros.
Dia 23	2'00 litros.

Total: 104'70 litros.

25 AÑOS ATRAS OCURRIO EN MONTUIRI

3 Octubre 1954

Unas preciosas reliquias (huesos) de San Antonio Abad y San Pablo, ermitaños, han sido donados a la Parroquia por mediación de Fray Miguel de Llucmajor. Autoridades civiles y religiosas, la banda de música y numeroso público fueron a recibirlas a la Cruz del Término (Son Rafael Mas).